

Klasa: 003-08/10-02/0003

Ur. broj: 355-02-04-11-19

25. siječnja 2011.

Na temelju Zaključka Akreditacijskog savjeta o dopuni dokumenta Postupak reakreditacije visokih učilišta donesenog na 12. sjednici održanoj 11. siječnja 2011 g., a u svezi s člankom 22. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, („Narodne novine”, broj 45/09), člankom 17. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine”, broj 24/2010) te na temelju članka 22. i članka 44. stavka 2. Statuta Agencije za znanost i visoko obrazovanje, ravnateljica Agencije dana 25. siječnja 2011. g. donosi

POSTUPAK REAKREDITACIJE VISOKIH UČILIŠTA

- pročišćeni tekst -

1. UVOD

Postupak reakreditacije visokih učilišta (sveučilišta, visokih učilišta u sklopu sveučilišta, veleučilišta i visokih škola) provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija) po službenoj dužnosti na temelju članka 22. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine” broj 45/09; u daljnjem tekstu: Zakon) i Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine”, broj 10/2010; u daljnjem tekstu: Pravilnik), a u skladu s Europskim standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ESG) i dobrom europskom i međunarodnom praksom.

2. DOKUMENTI ZA PROVOĐENJE POSTUPKA REAKREDITACIJE

U postupku se reakreditacije koriste sljedeći dokumenti:

- a) Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta;
- b) Upute za sastavljanje samoanalize visokih učilišta u sastavu sveučilišta, Upute za sastavljanje samoanalize veleučilišta i visokih škola. Kriteriji za ocjenu kvalitete visokih učilišta u sastavu sveučilišta i Kriteriji za ocjenu kvalitete veleučilišta i visokih škola.

Na prijedlog Agencije, Akreditacijski savjet usvaja dokumente za provođenje postupka reakreditacije. Prije nego ih Akreditacijski savjet usvoji, dokumenti se šalju na javnu raspravu sljedećim tijelima: Rektorskom zboru visokih učilišta Republike Hrvatske, Vijeću veleučilišta i visokih škola, Hrvatskom studentskom zboru i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, koji daju suglasnost na tekst dokumenta reakreditacije.

Navedeni su dokumenti objavljeni na internetskoj stranici Agencije (www.azvo.hr).

3. POSTUPAK REAKREDITACIJE

3.1. Donošenje plana reakreditacije

Agencija u pravilu svake godine do 30. lipnja sastavlja godišnji plan reakreditacije za iduću akademsku godinu, objavljuje ga na službenim internetskim stranicama i o tome obavještava u plan uključena visoka učilišta. Visoko učilište koje je u planu reakreditacije može u roku od 15 dana od obavijesti zatražiti odgodu reakreditacije za iduću akademsku godinu, ako za to ima opravdan razlog. Konačnu odluku o odgodi donosi Akreditacijski savjet.

Izvan godišnjeg plana, reakreditacija se visokog učilišta može provesti na prijedlog ministra nadležnog za visoko obrazovanje ili na prijedlog samoga visokog učilišta.

3.2. Imenovanje stručnog povjerenstva

Na temelju javnog poziva koji se objavljuje na internetskim stranicama Agencije, postupak reakreditacije visokog učilišta provodi stručno povjerenstvo na čelu s predsjednikom, koje imenuje Akreditacijski savjet. Povjerenstvo se sastoji od 5 članova (uključujući predsjednika), a iznimno može biti imenovan i veći broj članova povjerenstva, ako visoko učilište izvodi studijske programe iz dvaju ili više znanstvenih područja. Imenuje se i jedan zamjenski član ili više njih za slučaj nepredviđenih okolnosti.

Sastav stručnog povjerenstva:

- 4 sveučilišna nastavnika u znanstvenom-nastavnom, odnosno umjetničko-nastavnom zvanju (docent, izvanredni profesor i redovni profesor) i/ili znanstvenika iz instituta (u slučaju reakreditacije sveučilišta ili sastavnice sveučilišta), odnosno najmanje 2 profesora visoke škole (u slučaju reakreditacije veleučilišta ili visoke škole) iz znanstvenih područja u kojima se izvode studijski programi na vrednovanom visokom učilištu te mogu sudjelovati i osobe u nastavnom zvanju viši predavač u akademskom stupnju doktora znanosti ili magistra znanosti.

Najmanje jedan, a u pravilu dva od navedenih sveučilišnih nastavnika i/ili znanstvenika iz instituta odnosno profesora visoke škole mora biti zaposlen na inozemnom visokom učilištu ili institutu. Umjesto jednoga sveučilišnog nastavnika odnosno profesora visoke škole, u stručno povjerenstvo može biti imenovan jedan stručnjak iz područja gospodarstva ili djelatnosti usko vezane za programe vrednovanoga visokog učilišta.

- 1 student iz nekog od znanstvenih područja u kojima se izvode studijski programi na vrednovanom visokom učilištu.

Kriteriji za izbor članova stručnih povjerenstava

Članovi stručnog povjerenstva moraju imati odgovarajuće kompetencije u području u kojem vrednovano visoko učilište obavlja svoju djelatnost i biti prepoznati po izvrsnosti u održavanju nastave na matičnom visokom učilištu odnosno biti prepoznati po izvrsnosti u bavljenju znanstvenom djelatnošću i međunarodno prepoznati.

Predsjednik povjerenstva mora poznavati sustav osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja te imati iskustvo u provođenju postupaka osiguravanja kvalitete i odgovarajuće iskustvo na upravljačkim funkcijama visokog učilišta. Student u sastavu stručnog povjerenstva mora biti prepoznat po svojoj izvrsnosti u studiranju (visok prosjek ocjena) i kontinuitetu redovitog studiranja te posjedovati temeljna znanja u području osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja, a poželjno je i da je uključen u rad studentskih udruga.

Članovi stručnog povjerenstva moraju dobro poznavati engleski jezik, imati dobre usmene i pisane komunikacijske vještine, znati raditi u timskom okruženju te poštovati sve zadane i dogovorene protokole, procedure i rokove.

Članovi su stručnog povjerenstva neovisni u svom radu i ne predstavljaju svoje matične institucije. Prilikom sudjelovanja u provođenju postupka reakreditacije vode se načelom nepristranosti i objektivnosti. Članovi povjerenstva ne smiju biti u sukobu interesa niti imati izravne veze s vrednovanim visokim učilištem (niti jedan član povjerenstva ni članovi njegove uže obitelji ne smiju biti trenutačno ili unatrag godinu dana zaposleni s punim ili nepunim radnim vremenom na vrednovanom visokom učilištu niti u njemu izvoditi nastavu odnosno s njim surađivati kao vanjski suradnici, ne mogu biti uključeni u projekte koje to visoko učilište vodi niti biti osobno povezani s čelnicima navedenoga visokog učilišta).

Članovi stručnog povjerenstva moraju jamčiti povjerljivost podataka dobivenih tijekom postupka reakreditacije. Radi svega navedenog, članovi stručnih povjerenstava potpisuju Izjavu o povjerljivosti i nepostojanju sukoba interesa.

Primjedbe visokog učilišta na sastav stručnog povjerenstva

Agencija dostavlja Odluku o imenovanju stručnog povjerenstva visokom učilištu u postupku reakreditacije. Visoko se učilište može očitovati o sastavu povjerenstva i dati eventualne primjedbe u roku od 7 dana* od zaprimanja Odluke.

Ako visoko učilište uloži prigovor na sastav stručnog povjerenstva, a Akreditacijski savjet ocijeni da su primjedbe opravdane, imenovat će u roku od 30 dana druge članove povjerenstva.

Prigovori uloženi na članove stručnog povjerenstva ne utječu na rok dostave samoanalize i drugih materijala.

3.3. Dostavljanje samoanalize

Visoko učilište u roku od 90 dana* od zaprimanja obavijesti o najavi reakreditacije izrađuje dokument sa samoanalizom prema uputama za izradu samoanalize visokog učilišta, a u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta.

Visoko je učilište dužno staviti na oglasnu ploču i svoje internetske stranice obavijest o reakreditaciji i upute koje će im proslijediti Agencija, a u kojima će biti objašnjena procedura za povjerljivu komunikaciju o pitanjima koji se tiču vrednovanoga visokog učilišta. Pristup podacima ima samo koordinator vrednovanja, a članovi povjerenstva koji su potpisali dokument o povjerljivosti dobivaju ih na uvid.

Izrađenu samoanalizu treba usvojiti nadležno tijelo vrednovanoga visokog učilišta.

Samoanalizu koju potpisuje njegov čelnik, visoko učilište dostavlja u pisanom i elektronskom obliku (na CD-u) na hrvatskom i engleskom jeziku Agenciji koja provjerava cjelokupnost dokumentacije i prema potrebi traži njezine izmjene i/ili dopune.

*U sve rokove predviđene ovim dokumentom ne računa se razdoblje od 15.07. do 31.08. i od 24.12. do 06.01.

Visoko je učilište dužno unijeti podatke o kvantitativnim kriterijima iz Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta u informacijski sustav koji koristi Agencija za znanost i visoko obrazovanje kako bi se na temelju tog proračuna ustanovilo zadovoljava li visoko učilište minimalne kriterije iz Pravilnika.

Agencija šalje primljenu samoanalizu svim članovima povjerenstva. Njihova je dužnost proučiti samoanalizu i pripremiti komentare o uočenim prednostima i nedostacima vrednovanoga visokog učilišta i moguća otvorena pitanja koja trebaju raspraviti prilikom posjeta. Ako je visoko učilište bilo uključeno u tematsko vrednovanje ili neki drugi oblik vrednovanja, Agencija šalje povjerenstvu izvješće o tome. Nakon dostavljene samoanalize, Agencija s visokim učilištem i članovima povjerenstva dogovara detalje posjeta, uključujući i sam protokol posjeta.

3.4. Edukacija

Prije posjeta visokom učilištu, svi su članovi stručnih povjerenstava dužni proći edukaciju koja ih upoznaje sa zadacima, postupkom i svrhom reakreditacije.

Dan prije posjeta visokom učilištu, povjerenstvo se sastaje u prostorijama koje odredi Agencija. Djelatnici će Agencije pobliže upoznati članove stručnog povjerenstva s njihovim zadacima i obvezama i detaljnije ih uputiti u temeljne nacionalne i europske dokumente za provođenje postupaka osiguravanja kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. Tada se utvrđuju i glavna pitanja koja bi trebalo razmotriti tijekom posjeta.

3.5. Posjet

Posjet stručnog povjerenstva visokom učilištu može trajati od 1 do 3 dana, a iznimno i duže što utvrđuje Agencija u dogovoru s članovima povjerenstva i visokim učilištem. Posjet se

obavlja prema prethodno utvrđenom protokolu posjeta koji se dostavlja visokom učilištu i članovima povjerenstva najmanje tjedan dana prije posjeta.

Osim članova povjerenstva i koordinatora posjeta, u posjetu visokom učilištu sudjeluje, ako je potrebno i jedan predstavnik Agencije koji ima ulogu prevoditelja (samo u iznimnim slučajevima ulogu prevoditelja može preuzeti osoba koja nije djelatnik Agencije). U skladu s odlukom Agencije, u posjet mogu biti uključeni i neovisni promatrači.

Obvezatan su dio protokola posjeta visokom učilištu sastanci s upravom visokog učilišta, predstavnicima nastavnog i nenastavnog osoblja, studentima, obilazak prostora (predavaonica, knjižnice, laboratorija, studentske referade, informatičke učionice, radilišta).

Tijekom sastanka članovi stručnih povjerenstava rade bilješke o svojim zapažanjima. Visoko je učilište dužno dati na uvid dokumente kojim regulira svoje aktivnosti (primjerice pravilnike, odluke, sporazume). Posjet visokom učilištu završava sastankom s upravom visokog učilišta na kojem predsjednik povjerenstva ili osoba koju on zaduži (član povjerenstva), obavještava sudionike sastanka o zapažanjima s vrednovanja. Na tom sastanku nije predviđeno vrijeme za raspravu o tim zapažanjima. Uoči, tijekom i nakon posjeta zabranjeno je davanje, odnosno primanje darova članovima stručnih povjerenstava.

3.6. Izvješće

Zadnji dan posjeta svi članovi povjerenstva sudjeluju u pisanju izvješća, a predsjednik stručnog povjerenstva dostavlja završno izvješće Agenciji u roku od 30 dana od završetka posjeta u skladu s Uputama za izradu završnog izvješća. Izvješće sadrži ocjenu kvalitete visokog učilišta koja se vrednuje, a koja se temelji na materijalima koje je ispunilo visoko učilište i na saznanjima stečenim tijekom posjeta. Ocjenu kvalitete ispunjava svaki član povjerenstva zasebno na za to predviđenim obrascima, a na kraju se računa srednja ocjena.

Stručno povjerenstvo može preporučiti Akreditacijskom savjetu pokretanje postupka provjere zadovoljavanja minimalnih uvjeta iz Pravilnika za određene studijske programe. Konačnu je ocjenu kvalitete visokog učilišta moguće dati nakon te provjere.

U izvješću trebaju biti navedene preporuke za poboljšanje. Akreditacijskom se savjetu podnosi i izvješće o udovoljavanju kvantitativnih kriterija dobivenih iz informatičkog sustava koje podnosi koordinator reakreditacije (djelatnik Agencije).

Prije donošenja mišljenja, Agencija završno izvješće stručnog povjerenstva upućuje vrednovanom visokom učilištu koje se u roku od 15 dana* može očitovati o njemu, iznoseći svoje primjedbe i potrebna razjašnjenja vezana uz moguće formalne propuste ili netočnosti. Završno izvješće povjerenstva i moguće očitovanje visokog učilišta Agencija dostavlja Akreditacijskom savjetu. Predsjednik stručnog povjerenstva ili član povjerenstva kojeg on odredi na sjednici Akreditacijskog savjeta izvještava o obavljenom vrednovanju.

3.7. Mišljenje Akreditacijskog savjeta

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije i završnog izvješća povjerenstva, očitovanja visokog učilišta i izvješća o zadovoljavanju kvantitativnih kriterija, Akreditacijski savjet donosi neovisno mišljenje o:

- izdavanju potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
- uskrati dopusnice za obavljanje djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
- izdavanju pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine.

Ako smatra da visokom učilištu treba izdati pismo očekivanja, Akreditacijski savjet određuje razdoblje u kojem će se provoditi naknadno praćenje {follow-up}, odnosno vremenski rok do kojeg visoko učilište treba provesti preporuke iz izvješća. Vremenski rok za uklanjanje nedostataka može se odrediti najduže do tri godine, ovisno o kakvim se uočenim nedostacima radi.

U slučaju da je dio pisma očekivanja odluka o provjeri zadovoljavanja minimalnih uvjeta iz Pravilnika koji se tiču određenih studijskih programa, Akreditacijski savjet obavještava visoko učilište i imenuje novo stručno povjerenstvo. Ako je rezultat te provjere preporuka za uskratu dopusnice pojedinoga studijskog programa, svi će studijski programi toga visokog učilišta biti podvrgnuti provjeri minimalnih uvjeta. Ako Akreditacijski savjet smatra da bi se visokom učilištu trebala izdati uskrata, o tome se obavještava visoko učilište koje ima pravo podnijeti žalbu u roku od 15 dana.

*U sve robove predviđene ovim dokumentom ne računa se razdoblje od 15.07. do 31.08. i od 24.12. do 06.01.

3.8. Žalba visokog učilišta

Akreditacijski savjet imenuje tri člana povjerenstva za rješavanje žalbi nakon provedenog postupka reakreditacije visokih učilišta. Članovi se žalbenog povjerenstva imenuju na dvije godine na prijedlog vanjskih dionika, Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje, Studentskog zbora i Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju. Povjerenstvo između sebe bira predsjednika.

Reakreditirano visoko učilište može izjaviti žalbu protiv odluke Agencije, odnosno podnijeti prigovor u roku 15 dana* od dana dostave odluke Agencije. Nakon primanja žalbe ili prigovora, povjerenstvo na temelju cjelokupne dokumentacije iz postupka reakreditacije donosi očitovanje u roku od mjesec dana*. Akreditacijski savjet razmatra očitovanje, ponovno donosi mišljenje i upućuje ga Agenciji.

3.9. Akreditacijska preporuka Agencije

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, Agencija donosi akreditacijsku preporuku kojom preporučuje ministru nadležnom za poslove visokog obrazovanja:

- izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
- uskratu dopusnice za obavljanje djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
- izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine.

Akreditacijska preporuka koja se upućuje ministru sadrži i ocjenu kvalitete visokog učilišta s preporukama za poboljšanje i unapređenje kvalitete. Konačna je ocjena kvalitete reakreditacije javna. Svi su dokumenti proizašli iz postupka reakreditacije (izvješće povjerenstva na hrvatskom i engleskom jeziku, izvješća o zadovoljavanju kvantitativnih

*U sve rokove predviđene ovim dokumentom ne računa se razdoblje od 15.07. do 31.08. i od 24.12. do 06.01

kriterija, mišljenje Akreditacijskog savjeta i akreditacijska preporuka Agencije) javni i objavljuju se na internetskim stranicama Agencije.

3.10. Odluka ministra nadležnog za visoko obrazovanje

Akreditacijska se preporuka Agencije upućuje ministru nadležnom za visoko obrazovanje koji na temelju akreditacijske preporuke donosi odluku o:

- izdavanju potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti visokog učilišta, ako je akreditacijska preporuka pozitivna;
- uskrati dopusnice za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti visokog učilišta ako je akreditacijska preporuka negativna;
- izdavanju pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine, koje može obuhvatiti zabranu upisa studenata u razdoblju određenom pismom očekivanja.

3.11. Naknadno praćenje (Follow-up)

Nakon isteka predviđenog razdoblja koji je Akreditacijski savjet odredio za naknadno praćenje (follow-up), visoko učilište podnosi Agenciji izvješće o učinjenom. Akreditacijski savjet na temelju izvješća razmatra u kojoj je mjeri visoko učilište primijenilo preporuke za poboljšanje te objavljuje izvješće o tome. Po potrebi, Akreditacijski savjet može ponovo uputiti cijelo povjerenstvo ili dio članova povjerenstva u ponovni posjet visokom učilištu da se utvrdi u kojoj su mjeri otklonjeni nedostaci. Ako je visoko učilište dobilo pismo očekivanja, Akreditacijski savjet daje mišljenje Agenciji o:

- izdavanju potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
- uskrati dopusnice za obavljanje djelatnosti odnosno dijela djelatnosti.

Na temelju mišljenja Akreditacijskog savjeta, Agencija ministru nadležnom za visoko obrazovanje dostavlja preporuku o izdavanju ili uskrati dopusnice za obavljanje djelatnosti

odnosno dijela djelatnosti. Ta je preporuka javna i objavljuje se na internetskoj stranici Agencije.

3.12. Povratne informacije

Nakon završetka svake reakreditacije, Agencija prikuplja povratne informacije od reakreditiranoga visokog učilišta i članova stručnih povjerenstava. Navedeni se podaci prikupljaju u svrhu poboljšanja rada Agencije.

Ravnateljica

Agencije za znanost i visoko obrazovanje

prof. dr. sc. Jasmina Havranek